

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/28, p. 259-280

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12346>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ **Referees/Hakemler:** Yrd. Doç. Dr. Zeynep DEMİRTAŞ –
Doç. Dr. Gürcü ERDAMAR

This article was checked by iThenticate.

YABANCI DİL AĞIRLIKLI BEŞİNCİ SINIF İNGİLİZCE PROGRAMINA YÖNELİK İHTİYAÇLARIN BELİRLENMESİ

Serdar ERDEM* – Banu YÜCEL TOY**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında pilot uygulamasına başlanan yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf İngilizce öğretim programına yönelik ihtiyaçlarının belirlenmesidir. Karma araştırma desenlerinden yakınsayan paralel desenin kullanıldığı çalışmada nicel veriler İngilizce Öğrenme İhtiyaçlarını Belirleme Anketi ile 2016-2017 eğitim-öğretim yılında İstanbul'un bir ilçesindeki 3 ortaokulda öğrenim görmekte olan 173 yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencisinden toplanmıştır. Nitel veriler ise yarı yapılandırılmış görüşme formuyla aynı ilçede görev yapmakta olan 3 İngilizce öğretmeninden toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen nicel verilerin analizinde betimsel istatistik verileri kullanırken, nitel verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, yabancı dil ağırlıklı 5. sınıfların İngilizce derslerine giren öğretmenlerin en sık karşılaştıkları problemler sınıfların kalabalıklığı, 2016-2017 eğitim dönemi için hazırlanmış bir planın ve kitabın olmamasıdır. İngilizce öğretmenlerine göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflar için İngilizce öğretim programı hazırlarken öğrenci hazır bulunuşluğu ve Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi en çok dikkat edilmesi gereken faktörlerdir. Öğrenci ve öğretmenler açısından, yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencileri okul sınavlarında başarılı olmak ve konuşma becerilerini geliştirmek için İngilizce öğrenmektedirler; ancak dört temel dil becerisi arasında öğrencilerin en yetersiz oldukları konuşma becerisidir. Oyunların sınıf içinde kullanılmasının öğretime olumlu etkisi olduğu ve akıllı tahtaların İngilizce derslerinde kullanılması gereken etkili öğretim araçları olduğu ifade edilmiştir. Öğretmenlere göre İngilizce öğretiminde süreç değerlendirmesi yapılması daha doğrudur; ancak öğrencilere göre ölçme-değerlendirme için yazılı sınavların kullanılması daha uygundur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Ağırlıklı Sınıf, İngilizce, Öğretim Programı, İhtiyaç Analizi, Ortaokul

---

* Doktora Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, El-mek: serdarderem90@gmail.com

** Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, El-mek: byuceltoy@gmail.com

---

DETERMINATION OF THE NEEDS FOR FOREIGN LANGUAGE ORIENTED FIFTH GRADE ENGLISH CURRICULUM

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the needs for the foreign language oriented 5th grade English curriculum, which started piloting in the academic year 2016-2017 and whose English curriculum was prepared in 2017. In the research in which convergent parallel design - one of the mixed research designs- was used, quantitative data were gathered with the Questionnaire of Determining the Needs of Learning English from 173 foreign language oriented 5th grade students studying in 3 secondary schools in a district of İstanbul in the academic year of 2016-2017. Qualitative data were collected with a semi-structured interview form from 3 English teachers who were working in the same district. Descriptive statistics were used in the analysis of the quantitative data obtained from the research and descriptive analysis method was used in the analysis of the qualitative data. According to the findings, the problems most frequently encountered by English teachers of the foreign language oriented 5th grades are the size of the classes, the lack of a prepared curriculum for 2016-2017 academic year and the lack of a coursebook. According to teachers, students' readiness and The Common European Framework of Reference for Languages are the most important factors to be considered while preparing the English curriculum for foreign language oriented 5th grade students. In terms of students and teachers, foreign language oriented 5th grade students learn English in order to be successful in school exams and to improve their speaking skills. However, among the four basic skills, students are most inadequate in speaking skill. It has been stated that the use of games in class has a positive effect on teaching and that smart boards are effective teaching tools that must be used in English classes. According to the teachers, it is better to make formative assessment in English language teaching. However, according to the students, it is better to use written exams for measurement and evaluation.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

The curricula, as a framework covering all the activities that are decided to be done both inside and outside the school regarding the teaching of the courses (Demirel, 2013), are the programs that enable the education to be realized in the direction of the desired purpose. If the teaching process is unplanned, both the teacher and the students can experience undesirable experiences, facing difficulties they did not expect (Uysal and Gürcan, 2004). For this reason, the development stages of the curricula should be carefully followed, investigated and developed (Özudođru & Adıgüzel, 2015). In a curricula, especially basic items, goals, subject content, learning-teaching processes and evaluation elements should be in harmony with each other (Özar, 2012). It will be useful to follow some basic steps in order to be able to prepare well-organized

---

Turkish Studies

curricula by providing this harmony. These steps can be categorized as need analysis, determination of goals and objectives, selection of content, organization of the learning-teaching process and evaluation of the curriculum (Örmeci, 2009). The first of these steps is the need analysis. It is essential to determine the needs of the community, the individual and the subject area in order to determine the aims and objectives of the curriculum preparation process, to select the content, to organize the learning-teaching process and to evaluate the curriculum (Karacaoğlu, 2010). To find out the skills that the learner needs, to examine whether the current curriculum satisfies the needs of the students adequately, to know the needs of a particular category of students to train a particular talent, to discover the gap between needs and abilities, to collect information about a specific problem that learners are experiencing and to assess the effectiveness of the current curriculum are some of the purposes of needs analysis (Richards, 2001). Considering the importance of needs analysis in planning teaching, in this research, a needs analysis study was carried out for a curriculum prepared in 2017. As it is known, pilot study of foreign language oriented 5th grade has been carried out in some volunteer schools since the academic year of 2016-2017. In 2016-2017 academic year, Ministry of National Education didn't publish an English curriculum for foreign language oriented 5th grades, each teacher was required to develop his/her own curriculum. When the 2017-2018 academic year came, the schools to be piloted were determined by the Ministry of National Education and "Foreign Language Oriented 5th Grade English Curriculum" was published. The aim of the new English Curriculum for Foreign Language Oriented 5th Grades is to provide English language teaching up to the half of B1 level which is determined in the Common European Framework of Reference for Languages (TTKB, 2017b). However, many English teachers have been worrying about the curriculum since the curriculum was published. Teachers state that the curriculum has a higher intensity than the students' level and does not meet the needs of the students. With this in mind, in this research, it has been planned to conduct a need analysis that is thought to be missing for the "Foreign Language Oriented 5th Grade English Curriculum" prepared in 2017.

In this research based on needs analysis, the following questions was answered.

- 1- What are the needs of the foreign language oriented 5th graders for English language learning according to the foreign language oriented 5th grade students?
- 2- What are the needs of the foreign language oriented 5th graders for English language learning according to the English teachers of the foreign language oriented 5th grade students?

Method

In this research, convergent parallel design, one of the mixed research designs, was used. The results obtained from the quantitative data collected from the students were complemented by the results obtained from the qualitative data obtained from the teachers. The population of the research was composed of the foreign language oriented 5th grade students studying in Pendik and the teachers of foreign

language oriented 5th grade students in the same district. The questionnaire developed by Çavuşoğlu Deveci, Arslan Buyruk, Erdoğan ve Yücel Toy (2016) was adapted by the researchers and used to gather quantitative data from 173 foreign language oriented 5th grade students chosen by cluster random sampling technique and a semi-structured interview form was used to gather qualitative data from 3 teachers chosen by convenience sampling technique. Descriptive statistics were used in the analysis of the quantitative data obtained from the students and descriptive analysis method was used in the analysis of the qualitative data.

Results and Discussion

According to the results of the study, the teachers think that the most prominent problems related to the English courses of foreign language oriented 5th grades are big class sizes, lack of curriculum and lack of coursebooks for the 2016-2017 academic year. Big class size is one of the most important factors that make foreign language education difficult (Teevno, 2011; Tilfarlıoğlu and Öztürk, 2008). Also, in order for foreign language teaching to be successful, it is necessary to prepare a teaching program that responds to student needs and to select appropriate textbooks and materials (Güneş, 2009).

According to the teachers, students' readiness and Common European Framework of Reference for Languages are the most important factors to be considered while preparing English curriculum for foreign language oriented 5th grade. Güler (2005) ,too, states that there should be an international criterion in foreign language teaching so that standards can be developed for foreign language teaching as well as transparency in the process.

English learning objectives of the students are to be successful in school exams, to improve speaking skills and to improve reading skills. These findings obtained in the research overlap with some research findings in the literature. Acat (2009) also states that students learned English with the purpose of passing the class. Demirel (2004), Kaçar and Zengin (2009) state that students want to learn English in order to communicate with individuals from different cultures. According to English teachers, English learning objectives of the students is to be able to go abroad, to talk to strangers, to get a good job and to succeed in school exams. These results, which are obtained from the teachers, largely overlap with the results obtained from the students

According to the results, the most important skill for students learning English is speaking skill. In their study with university students, Çavuşoğlu Deveci, Arslan Buyruk, Erdoğan and Yücel Toy (2016) also state that students think speaking skill as the most important language skill. However, results of the study show that students find themselves inadequate in all skills, especially in grammar, pronunciation and speaking. Although there are differences in the views of English teachers on language skills, the two most prominent issues are the necessity of equal emphasis on all skills and the importance of speaking skill. Also, according to teachers, the skills in which students are most inadequate are speaking and listening skills. These results overlap with some research results in the literature. Mede and Akyel (2014) state that

---

Turkish Studies

participant teachers and prospective teachers think that all the skills in foreign language education are equally important.

In terms of content, according to English teachers, students in this age group are interested in games, technology, sports and music. For this reason, the teachers say that the inclusion of these topics in the new curriculum will attract the attention of the students. In their research, Batdi and Özbek (2010), too, state that they should include the topics that meet the interests and expectations of the students.

In terms of determining the teaching-learning process of the program, the methods and the techniques that students think as the most important for teaching English are grammar / vocabulary games, dialogue technique and question-answer method. This result, which is related to the importance of using games, is consistent with the results obtained from other researches. Ersöz (2000), El-Shamy (2001), Foreman (2003), Martinson and Chu (2008) state that it is useful to use games in foreign language teaching. According to the English teachers; games, drama, computer assisted learning and learning by experience are the most suitable methods and techniques for language learning. The results obtained from the teachers partially coincide with the results obtained from the students. Students also stated that the use of games in the classroom will have a positive effect on teaching.

Students think that smart boards, textbooks and projectors are the most useful materials to be used in language learning. Kaya and Aydın (2011) also point out that the use of smartboards has increased the effectiveness of teaching in general terms. In addition, Oruç and Kaya (2013) state that the textbooks are important tools for achieving the program goals. According to English teachers, smart boards, videos and computers are some materials that can be used in foreign language classes. These results overlap partially with findings from other researches. Fallah (2016) and Elaziz (2008) state in their study that students and teachers find the use of smart boards useful in foreign language classes.

According to the students, the most important method to be used for measurement and evaluation in English classes is written exam. On the other hand, English teachers find formative assessment more suitable for language classes, but according to them, summative evaluation of students is also necessary. In other words, according to teachers, process and product evaluation should be done together. Klimenko and Sleptsova (2015) also point out that more English teachers today use formative assessment apart from traditional assessment methods in their foreign language courses and that formative assessment has a key role in foreign language teaching.

Finally, teachers think that English teachers of foreign language oriented 5th graders should possess some professional qualifications such as the ability to use teaching methods and techniques effectively, the ability to use technology, the ability to use visual material, the ability for drama, patience and self-sacrifice, good communication skills and the ability to speak English fluently. In terms of these qualifications, Kennedy (1988) and Carless (1998) emphasize teachers' ability to follow innovations in their fields.

Turkish Studies

It is understood from the results of this study that students learn English in order to be successful especially in their courses and examinations. Since it is difficult to gain communicative competence in foreign language which is learned only to pass the course, it is necessary for students to change their purpose of learning English. So as to be able to do this, students have to be aware of their own inadequacy in skills. It is pointed out that the students in the study are inadequate in language skills, especially in speaking skills. In order to overcome this inadequacy, it will be appropriate to set goals by considering the students' readiness and the Common European Framework of Reference for Languages. On the other hand, the inclusion of games, technology and sports which can be of interest in courses, may encourage the participation of students in the classroom. In addition, the integration of the technology into the classrooms will ensure that the students' will to learn continue and improve. Use of formative assesment in addition to summative assessment is necessary to measure and evaluate the students' success in order to give feedback to students during the process. It is also important to provide in-service trainings for teachers in order to share the necessary qualifications for teachers before the application of the curriculum prepared.

Keywords: Foreign Language Oriented Class, English, Curriculum, Needs Analysis, Secondary School

Giriş

Öğretim programları, derslerin öğretimiyle ilgili okul içinde ve dışında yapılması kararlaştırılan tüm faaliyetleri kapsayan bir çerçeve plan olarak (Demirel, 2013); öğretimin istenilen amaç doğrultusunda gerçekleşmesini sağlayan programlardır. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlanarak bir program haline dönüştürülmesi, öğretmenlerden ve öğrencilerden beklenen standartların açıkça belirtmesi ve öğrenme-öğretme faaliyetlerine rehberlik etmesi açısından oldukça önemlidir (Varış, 1998). Öğretim süreci plansız olduğu takdirde hem öğreten hem de öğrenciler beklemedikleri zor durumlarla karşı karşıya kalarak, istenmeyen yaşantılar tecrübe edebilirler (Uysal & Gürcan, 2004). Bu nedenle öğretim programlarının geliştirme aşamalarının titizlikle takip edilerek, araştırılması ve geliştirilmesi gerekmektedir (Özüdoğru & Adıgüzel, 2015). Çok aşamalı ve kapsamlı bir çalışmayı gerektiren program geliştirme süreçleri eğer alan uzmanları tarafından takip edilmezse hazırlanan programın etkililiği olmayacak ve programdan başarılı çıktılar elde edilemeyecektir. Hazırlanan öğretim programlarında özellikle temel öğeler olan hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreçleri ve değerlendirme unsurlarının birbirleriyle uyum halinde olmasına dikkat edilmelidir (Özar, 2012). Bu uyumun sağlanıp iyi organize edilmiş öğretim programlarının hazırlanabilmesi için ise bazı temel adımların takip edilmesi yararlı olacaktır. Bu adımlar; ihtiyaç analizinin yapılması, amaç ve hedeflerin belirlenmesi, içeriğin seçilmesi, öğrenme-öğretme sürecinin organizasyonu ve programın değerlendirilmesi şeklinde sıralanabilir (Örmeci, 2009).

Programlar hazırlanırken takip edilen bu adımlar incelendiğinde ilk aşamada ihtiyaç analizinin yer aldığı görülmektedir. Program hazırlanma sürecindeki amaç ve hedeflerin belirlenmesi, içeriğin seçilmesi, öğrenme-öğretme sürecinin organizasyonu ve programın değerlendirilmesi aşamalarının gerçekleştirilmesi için öncelikle toplumun, bireyin ve konu alanı ile ilgili ihtiyaçların belirlenmesi şarttır (Karacaoğlu, 2010). Özellikle eğitim hedeflerinin gerçeğe uygun olarak belirlenebilmesi için ihtiyaçların gerçeği yansıtması oldukça önemlidir (Taymaz, 1981). Richards ve Rodgers (1986) yapılan ihtiyaç analizinin programlardaki hedeflerin,

Turkish Studies

kazanımların ve içeriğin belirlenmesinde oldukça önemli olduğunu belirtmiştir. Yine, Hutchinson, Waters (1987) ve Richards (1990) ihtiyaç analizinin derslerin planlanmasında temel bir görevi olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca Richards (2001), ihtiyaç analizinin programlarla ve eğitimle ilgili çok önemli amaçlarının olduğunu belirtmiştir. Öğrencinin ihtiyaç duyduğu becerileri bulmak, mevcut öğretim programının öğrencilerin ihtiyaçlarını yeterince karşılayıp karşılamadığını incelemek, belirli bir kategorideki öğrencileri belirli bir yetenek konusunda eğitmek için ihtiyaçlarını bilmek, ihtiyaçların ve yeteneklerin arasındaki boşluğu keşfetmek, öğrenenlerin yaşadığı belirli bir sorun hakkında bilgi toplamak ve yürürlükteki programın etkililiğini değerlendirmek bu amaçlardan bazılarıdır (Richards, 2001)

İhtiyaç analizinin program hazırlama konusundaki bu öneminin farkında olan uzmanlar, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra küreselleşme etkisiyle dünya genelinde kullanıma ve öğretilme oranı artan İngilizce için de öğretim programları hazırlamaya ve ihtiyaç analizi çalışmaları yapmaya başlamıştır. İlk olarak 1960'lerden sonra özel amaçlar için İngilizce (English for Specific Purposes) öğretimi programları hazırlanırken ihtiyaç analizi yapılmaya başlanmıştır (Brindley, 1989). 1970'lerden sonra ise yabancı dil olarak İngilizce öğretiminin planlanmasında ihtiyaç analizi yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır (Phan, 2005). Son yirmi yılda ise öğrencilerin ihtiyaçlarına, inançlarına ve İngilizce öğrenmeye yönelik tutumlarına ilişkin yapılan çalışmalar büyük ölçüde artmıştır (Soruç, 2012). Soruç (2012)'a göre, öğrenci ihtiyaçları üzerine artan bu araştırmaların yapılma sebebi, ihtiyaçların değerlendirilmesinin öğretim programı kararlarının temelini oluşturmasıdır. Crystal (1997)'e göre ise artan bu araştırmaların sebebi, kaliteli bir eğitim yaşamının ön koşulu olmasından dolayı İngilizcenin yabancı dil olarak pek çok kişi tarafından öğrenilmesi ve İngilizceyi öğrenen bu kişilerin çok farklı ihtiyaçları, tutumları ve inançları, yeterlik seviyeleri ve dil geçmişleri olmasıdır. Türkiye'de de ihtiyaçlara ilişkin çalışmalar, özellikle 2000'li yıllardan sonra artış göstermiş ve yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde öğrencilerin tutumları, inançları ve ihtiyaçları son yirmi yılda ülkemizdeki pek çok araştırmaya konu olmuştur (Erdoğan, 2005; Kırkgöz, 2009; Tunç, 2010). Hazırlanması planlanan her öğretim programı öncesinde bu ihtiyaç analizi çalışmalarının yapılması oldukça önemlidir.

İhtiyaç analizi çalışmalarının öğretimin planlanması sürecindeki önemi göz önünde bulundurularak, bu araştırmada da 2017 yılında hazırlanan bir öğretim programının ihtiyaç analizi çalışması yapılmıştır. Bilindiği üzere 2016-2017 eğitim-öğretim yılı itibarıyla ülkemizde isteğe bağlı yabancı dil ağırlıklı 5. sınıfların bazı okullarda pilot uygulamaları yapılmaya başlanmıştır. 20.02.2017 tarihinde kabul edilen "İlkokul ve Ortaokul Haftalık Ders Çizelgeleri" ile ortaokulların beşinci sınıflarında Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin (20 ders saati) yanında en az dört ders saatlik seçmeli dersi tamamlayanlara gönüllük esasına dayalı olarak haftalık onsekiz ders saatine kadar yabancı dil dersi verilebileceği ifade edilmiştir (TTKB, 2017a). Yine 04.09.2014 tarihinde kabul edilen "İmam Hatip Ortaokulları Ders Çizelgesi" ile imam hatip ortaokullarında bulunan 5. sınıflara Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Yabancı Dil, Kur'an-ı Kerim, Arapça, Hz. Muhammed'in Hayatı ve Temel Dinî Bilgiler derslerine (29 ders saati) ek olarak, gönüllülük esasına dayalı 7 ders saatine kadar yabancı dil veya Kur'an-ı Kerim dersi verilebileceği ifade edilmiştir (TTKB, 2014). Pilot uygulamasına başlanan yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflar için 2016-2017 eğitim-öğretim yılı için herhangi bir öğretim programı yayınlanmamış; her öğretmenin kendi öğretim programını hazırlayarak derslerini sürdürmesi istenmiştir. Ancak program geliştirme uzmanı olmayan bir öğretmenden program geliştirme aşamalarını takip ederek bir İngilizce öğretim programı hazırlamasını beklemek ve bu programın da başarıya ulaşacağını düşünmek yanlıştır. 2017-2018 eğitim-öğretim yılına gelindiğinde ise pilot uygulama yapılacak olan okullar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiş ve "Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı" yayınlamıştır. Hazırlanan programda kırk üniteye yer verilmiş ve Avrupa Dilleri İçin Ortak Başvuru

---

Turkish Studies

Metni’nde belirlenen düzeylerden B1 seviyesinin yarısına kadar İngilizce öğretiminin sağlanması amaçlanmıştır (TTKB, 2017b). Ancak program yayımlandıktan sonra da pek çok İngilizce öğretmeninin program hakkındaki kaygıları devam etmektedir. Öğretmenler programın öğrenci seviyesinin üstünde yoğunluğa sahip olduğunu ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamadığına dair görüş belirtmektedir.

Bu düşünceden hareketle bu çalışmada, yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf İngilizce dersi öğretim programına yönelik ihtiyaçların belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan bu ihtiyaç analizi, programın hedef, içerik, öğrenme yaşantıları ve ölçme değerlendirme etkinliklerinin gerçek ihtiyaçlara göre belirlenmesi ve düzenlenmesi açısından oldukça önemlidir. Bu çalışmanın, 2017 yılında hazırlanan “Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı” için eksik kaldığı düşünülen ihtiyaç analizi aşamasına katkı sağlayacağı ve hazırlanan programın ihtiyaçları karşılama durumuna ilişkin değerlendirme yapılabilmesine olanak tanıyacağı düşünülmektedir. Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğretim programının geliştirilmesi için büyük önem arz eden bu ihtiyaç analizi çalışmasının verilerinin öğrenme-öğretme sürecinin temel paydaşları olan öğretmen ve öğrencilerden toplanması, hazırlanan programın bilimselliğini ve güvenilirliğini arttıracaktır.

Amaç

Bu çalışmanın amacı, öğretmen ve öğrenciler açısından, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında pilot uygulamasına başlanan yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf İngilizce dersi öğretim programına yönelik ihtiyaçların belirlenmesidir.

Bu amaçtan hareketle; ihtiyaç analizine dayalı bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerine göre, İngilizce öğrenme ihtiyaçları nelerdir?
2. Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin derslerine giren İngilizce öğretmenlerine göre, yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf İngilizce dersi öğretim programına yönelik ihtiyaçlar nelerdir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıfların İngilizce öğrenme ihtiyaçlarının belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada karma yöntem araştırma desenlerinden yakınsayan paralel desen kullanılmıştır. Yakınsayan paralel desende amaç nicel verilerden elde edilen sonuçları, nitel verilerle tamamlayarak olguların daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır (Creswell & Clark, 2011). Bu çalışmada da öğrencilerden toplanan nicel verilerden elde edilen sonuçlar, öğretmenlerden toplanan nitel verilerden elde edilen sonuçlarla tamamlanarak yorumlanmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın evrenini, İstanbul Pendik’te yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrenciler ve yine aynı ilçede devlet ortaokullarındaki yabancı dil ağırlıklı 5. sınıfların derslerine giren İngilizce öğretmenleri oluşturmaktadır. Anket çalışmaları için yapılan örneklemede, seçkisiz örnekleme türlerinden küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Pendik’te bünyesinde yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf olan ortaokullar arasından tesadüfi olarak seçilen 3 okuldaki 173 yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencisi anket çalışmasının örneklemini oluşturmuştur. İngilizce öğretmenleri ile yapılan görüşme için ise uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Zaman açısından ortaya çıkan sınırlılıklar nedeniyle kolay ulaşılabilen ve yabancı dil ağırlıklı 5. sınıfların derslerine giren 3 İngilizce öğretmeni görüşmenin örneklemini oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak İngilizce öğrenme ihtiyaçlarını belirleme anketi ve görüşme formu kullanılmıştır.

İngilizce öğrenme ihtiyaçlarını belirleme anketi: Araştırmada yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenme ihtiyaçlarının belirlenebilmesi için öğrencilere anket uygulanmıştır. Anket araştırmacılar tarafından, Çavuşoğlu Deveci, Arslan Buyruk, Erdoğan ve Yücel Toy (2016)'un geliştirdikleri “Temel İngilizce Becerilerine Yönelik Algı ve İhtiyaç Değerlendirme Anketi” nden uyarlanarak hazırlanmıştır. Anketin güvenilirlik ve geçerliği için alan uzmanı 5 öğretim elemanından görüş alınmıştır. Uzman görüşü ardından yapılan pilot uygulama sonuçlarına göre gerekli düzenlemeler yapılmış ve anket formuna son hali verilmiştir.

Görüşme formu: Araştırmada yabancı dil ağırlıklı 5.sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenme ihtiyaçlarının belirlenebilmesi için kullanılan bir diğer veri toplama aracı ise yarı yapılandırılmış görüşme formudur. İngilizce öğretmenleriyle yapılan görüşmeler için hazırlanmış formun birinci bölümünde yabancı dil ağırlıklı 5.sınıfların derslerine giren İngilizce öğretmenlerinden, sınıflarındaki mevcut uygulamalara, programın uygulanması esnasından yaşadıkları sorunlara ve yeni program hazırlanırken göz önünde bulundurulması gereken faktörlere ilişkin bilgi sunmaları istenmiştir. Görüşme formunun ikinci bölümünde ise, öğretmenlere yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf İngilizce öğretim programının hedef, içerik, öğretme-öğrenme süreçleri ve değerlendirme öğelerinin nasıl düzenlenebileceğine ve program için gerekli olabilecek öğretmen yeterliliklerine ilişkin sorular yöneltilmiştir.

Bu veri toplama aracının geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması için de formlar hazırlandıktan sonra 3 alan uzmanı görüşüne başvurulmuş ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Uzman görüşünden sonra ise 3 öğretmenle pilot uygulama yapılmış; yapılan son şekilsel düzenlemelerle birlikte yarı yapılandırılmış görüşme formuna son hali verilmiştir.

Verilerin Analizi

Yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin İngilizce öğrenme ve öğretme sürecindeki ihtiyaçlarının belirlenebilmesi için kullanılan anketlerden elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistik analizleri yapılmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin çözümlenmesi için ise betimsel analizi yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde araştırmadan elde edilen veriler daha önceden belirlenmiş olan temalara göre betimlenir ve yorumlanır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu araştırmada da betimsel analizin 4 aşaması izlenerek öncelikle görüşme sorularından yola çıkarak bir betimsel analiz çerçevesi oluşturulmuş daha sonra ise bu çerçeveye göre veriler işlenmiş, bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Elde edilen nitel bulguların yorumlanması aşamasında ayrıca alıntılara da yer verilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma verilerinden elde edilen ve araştırma problemlerine ilişkin bulgular ve yorumlar sunulacaktır.

1- Öğrenciler Açısından İngilizce Öğrenme İhtiyaçları

Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenme ihtiyaçlarının ortaya koyulmasının amaçlandığı bu araştırmada, öncelikle “Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerine göre, İngilizce öğrenme ihtiyaçları nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu amaçla geliştirilen anketin birinci bölümünde öğrencilere İngilizce öğrenme sebeplerinin önem derecelerini belirtmeleri istenmiştir. Bu bölümden elde edilen bulgular Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Öğrenme Sebepleri

	Önemsiz	Biraz önemli	Kısmen önemli	Oldukça önemli	Çok önemli	$\bar{X}$	N	S
	%	%	%	%	%			
Kelime dağarcığını geliştirmek	0,6	3,5	8,7	28,3	59,0	4,41	173	,83
Konuşma becerilerini geliştirmek	0	1,7	6,4	24,9	67,1	4,57	173	,69
Dinleme becerilerini geliştirmek	0	2,3	14,5	38,7	44,5	4,25	173	,78
Okuma becerilerini geliştirmek	0	2,3	11,6	27,2	59,0	4,42	173	,78
Yazma becerilerini geliştirmek	0,6	2,9	17,9	27,7	50,9	4,25	173	,89
Telaffuzu geliştirmek	0,6	2,9	9,2	30,6	56,6	4,39	173	,81
İngilizce konuşulan ülkelerin kültürlerini tanımak	2,9	9,8	27,7	23,7	35,8	3,79	173	1,12
Teknolojiyi kullanmak	5,8	12,1	21,4	31,2	29,5	3,66	173	1,18
Okul sınavlarında başarılı olmak	1,2	1,7	3,5	11,0	82,7	4,72	173	,83

Tablo 1'e göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilerinin İngilizce öğrenme sebepleri arasında ortalama olarak en önemli gördükleri sırasıyla "Okul sınavlarında başarılı olmak ($\bar{X}$: 4,72)", "Konuşma becerilerini geliştirmek ($\bar{X}$: 4,57)" ve "Okuma becerilerini geliştirmek ($\bar{X}$: 4,42)"tir. Diğer taraftan, öğrencilerin ortalama olarak en önemsiz gördükleri ise sırasıyla "Teknolojiyi kullanmak ($\bar{X}$: 3,66)" ve "İngilizce konuşulan ülkelerin kültürlerini tanımak ($\bar{X}$: 3,79)" tir. Tablonun geneline bakıldığında ise, öğrencilerin verilen bütün sebepleri önemli gördüğü söylenebilir.

Anketin ikinci bölümünde yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencilerinin her dil becerisini ne kadar önemli bulduğu ve kendilerini bu becerilerde ne kadar yeterli gördükleri sorulmuştur. Bu bölümden elde edilen bulgular Tablo 2 ve Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 2. Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf Öğrencilerinin Dil Becerilerinin Önemi Konusundaki Görüşleri

	Önemsiz	Biraz önemli	Kısmen önemli	Oldukça önemli	Çok önemli	$\bar{X}$	N	ss
	%	%	%	%	%			
Konuşma	0,6	0,6	6,4	22,0	70,5	4,61	173	,68
Dinleme	0	2,3	11,0	32,4	54,3	4,38	173	,77
Okuma	0	2,9	8,1	30,6	58,4	4,44	173	,76
Yazma	1,2	2,9	14,5	26,0	55,5	4,31	173	,90
Dil Bilgisi	0	2,3	11,0	23,0	63,6	4,47	173	,78
Telaffuz	0,6	1,7	8,7	27,7	61,3	4,47	173	,77
Kelime Bilgisi	0	4,0	6,4	28,9	60,7	4,46	173	,78

Tablo 3. Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf Öğrencilerinin Dil Becerileri Yeterlilikleri

	Yetersiz	Az yeterli	Orta düzeyde yeterli	Yeterli	Çok yeterli	$\bar{X}$	N	ss
	%	%	%	%	%			
Konuşma	23,1	38,2	27,7	5,2	5,8	2,32	173	1,06
Dinleme	14,5	43,9	25,5	10,4	5,8	2,49	173	1,04
Okuma	14,5	48,0	22,0	9,2	6,4	2,45	173	1,05
Yazma	15,6	43,4	25,4	9,2	6,4	2,47	173	1,06
Dil Bilgisi	24,3	43,4	20,2	6,9	5,2	2,25	173	1,06
Telaffuz	26,6	38,2	21,4	6,4	7,5	2,30	173	1,15
Kelime Bilgisi	23,7	41,6	19,7	8,1	6,9	2,32	173	1,13

Turkish Studies

Tablo 2' ye göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin İngilizce öğrenmede en önemli gördükleri beceri “konuşma” ($\bar{X}$: 4,61) becerisidir. Önem sıralamasında konuşma becerisini sırasıyla “dil bilgisi” ($\bar{X}$: 4,47), “telaffuz” ($\bar{X}$: 4,47), “kelime bilgisi” ($\bar{X}$: 4,46) ve “okuma” ($\bar{X}$: 4,44) ve “dinleme” ($\bar{X}$: 4,38) becerileri takip etmektedir. “Yazma” ($\bar{X}$: 4,31) becerisinin ise, öğrencilere göre diğer becerilere kıyasla daha az önemli olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Ancak madde ortalamaları, frekansları ve yüzdeleri değerlendirildiğinde becerilerinin bütünü öğrenciler tarafından çok önemli görüldüğü söylenebilir.

Tablo 3'e bakıldığında Tablo 2 ile doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir; çünkü bu tabloda da öğrencilerin İngilizce dersindeki her bir beceride kendilerini ne kadar yeterli gördükleri verilmiştir. Bu tabloya göre öğrencilerin kendilerini en yeterli gördükleri beceri “dinleme” ($\bar{X}$:2,49) becerisi olmakla birlikte o da orta düzeydedir. Dinleme becerisini “yazma” ($\bar{X}$: 2,47), “okuma” ($\bar{X}$: 2,45), “kelime bilgisi” ($\bar{X}$: 2,32), “konuşma” ($\bar{X}$: 2,32) ve “telaffuz” ($\bar{X}$: 2,30) becerileri takip etmektedir. Öğrencilerin kendilerini en yetersiz gördükleri beceri ise “dil bilgisi” ($\bar{X}$: 2,25) becerisidir. Bu tablodan çıkan sonuçlarda daha çarpıcı olan ise öğrencilerin bütün becerilerde kendilerini genelde “az yeterli” görmeleridir. Ayrıca iki tablo sonucu birlikte değerlendirildiğinde, öğrencilerin konuşma, dilbilgisi ve telaffuz becerilerini en önemli görürken bu becerilerde kendilerini orta düzeyde yeterli gördükleri ortaya çıkmaktadır. Hatta konuşma ve dilbilgisi becerilerinde kendilerini orta düzeyde yeterli görmeleri, aslında tüm becerileri önemserken yeterlik konusunda istenen seviyede olmadıklarını beyan etmeleri bu becerilerin öğretimi ve kazanımı ile ilgili ihtiyaçları ortaya koymuştur.

Anketin üçüncü bölümünde yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencilerine İngilizce derslerinde hangi yöntem ve tekniklerinin kullanılmasının daha önemli olduğu sorulmuştur. Bu bölümden elde edilen bulgular Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf Öğrencilerinin Kullanılan Yöntem ve Tekniklerin Önemi Konusundaki Görüşleri

	Önemsiz	Biraz önemli	Kısmen önemli	Oldukça önemli	Çok önemli	$\bar{X}$	N	ss
	%	%	%	%	%			
Soru-cevap yöntemi	1,2	7,5	23,7	32,4	35,3	3,93	173	0,99
Oyunla öğretim yöntemi	5,8	6,9	22,5	30,1	34,7	3,80	173	1,15
Proje ödevleri	2,9	12,7	16,8	24,3	43,4	3,92	173	1,17
Bilgisayar destekli öğretim yöntemi	5,8	10,4	20,2	29,5	34,1	3,75	173	1,19
Drama tekniği	6,9	11,6	23,1	33,5	24,9	3,57	173	1,18
Dilbilgisi / kelime oyunları	1,2	3,5	15,6	31,2	48,6	4,22	173	,91
Grupla öğrenme	3,5	6,9	23,1	31,8	34,7	3,87	173	1,07
Sunum tekniği	2,3	9,2	20,8	31,2	36,4	3,90	173	1,07
Diyalog tekniği	0,6	5,2	18,5	23,7	52,0	4,21	173	,96

Tablo 4'e göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının en önemli olduğunu düşündükleri yöntem ve teknikler “dilbilgisi/kelime oyunları” ($\bar{X}$: 4,22), “diyalog tekniği” ($\bar{X}$: 4,21) ve “soru-cevap yöntemi” dir ($\bar{X}$: 3,93). Bu yöntem ve teknikleri sırasıyla “proje ödevleri” ($\bar{X}$: 3,92), “sunum tekniği” ($\bar{X}$: 3,90), “grupla öğrenme” ($\bar{X}$: 3,87), “oyunla öğretim yöntemi” ($\bar{X}$: 3,80) ve “bilgisayar destekli öğretim yöntemi” ($\bar{X}$: 3,75) takip etmektedir. Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının diğerlerine göre daha az önemli olduğunu düşündükleri teknik ise “drama” ($\bar{X}$: 3,57) tekniğidir.

Turkish Studies

Anketin dördüncü bölümünde de yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencilerine İngilizce derslerinde hangi materyallerin kullanılmasının daha önemli olduğu sorulmuştur. Bu bölümden elde edilen bulgular Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf Öğrencilerinin Kullanılan Materyallerin Önemi Konusundaki Görüşleri

	Önemsiz	Biraz önemli	Kısmen önemli	Oldukça önemli	Çok önemli	$\bar{X}$	N	ss
	%	%	%	%	%			
Yazı tahtası	5,2	5,8	19,1	22,5	47,4	4,01	173	1,17
Akıllı tahta	1,7	1,7	9,8	17,3	68,8	4,50	173	,87
Video	1,2	11,0	27,7	31,2	28,9	3,75	173	1,02
Televizyon	28,9	21,4	24,3	12,1	13,3	2,59	173	1,36
Bilgisayar	5,8	17,3	33,5	23,7	19,7	3,34	173	1,14
Projeksiyon cihazı	7,5	13,3	11,0	25,4	42,8	3,82	173	1,31
Ders Kitapları	2,9	4,0	13,9	19,7	59,0	4,28	173	1,03
Hikaye Kitapları	4,6	11,6	19,1	27,2	37,6	3,81	173	1,19
Sinema Filmi ve Dizi	15,0	16,2	21,4	27,2	20,2	3,21	173	1,34
Ses Kaydı	8,7	19,1	28,3	19,1	24,9	3,32	173	1,27
Posterler	11,0	17,3	23,7	22,0	26,0	3,34	173	1,32
Resim-Fotoğraf	11,0	11,6	25,4	25,6	25,4	3,43	173	1,28
Gazete-Dergi	11,6	21,4	24,9	22,0	20,2	3,17	173	1,29
Flaş kart –Oyun kartı	9,8	15,0	20,8	25,4	28,9	3,48	173	1,31
İnternet siteleri	6,9	13,3	23,1	29,5	27,2	3,56	173	1,21
3 boyutlu modeller	3,5	8,1	19,7	28,3	40,5	3,94	173	1,11

Tablo 5’e göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının en önemli olduğunu düşündükleri materyaller “akıllı tahta” ($\bar{X}$: 4,50), “ders kitapları” ($\bar{X}$: 4,28) ve “yazı tahtası”dır ($\bar{X}$: 4,01). Bu materyalleri sırasıyla ““üç boyutlu modeller” ($\bar{X}$: 3,94), “projeksiyon cihazı” ($\bar{X}$: 3,82), “hikaye kitapları” ($\bar{X}$: 3,81), “video” ($\bar{X}$: 3,75), internet siteleri “($\bar{X}$: 3,56)”, “flaş kart/oyun kartı” ($\bar{X}$: 3,48), “resim/fotoğraf” ($\bar{X}$: 3,43), “posterler” ($\bar{X}$: 3,34), “bilgisayar” ($\bar{X}$: 3,34), “ses kaydı” ($\bar{X}$: 3,32), “sinema filmi ve dizi” ($\bar{X}$: 3,21) ve “gazete/dergi” ($\bar{X}$: 3,17) takip etmektedir. Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının diğerlerine göre daha az önemli olduğunu düşündükleri materyal ise “televizyon” dur ($\bar{X}$: 2,59).

Anketin beşinci bölümünde ise yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencilerine İngilizce derslerinde hangi ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin daha önemli olduğu sorulmuştur. Bu bölümden elde edilen bulgular Tablo 6’de sunulmuştur.

Tablo 6. Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf Öğrencilerinin Kullanılan Ölçme-Değerlendirme Yöntemleri Önemi Konusundaki Görüşleri

	Önemsiz	Biraz önemli	Kısmen önemli	Oldukça önemli	Çok önemli	$\bar{X}$	N	ss
	%	%	%	%	%			
Yazılı sınavlar	1,7	4,6	9,2	16,8	67,6	4,43	173	,96
Sözlü sınavlar	2,9	9,2	12,1	25,4	50,3	4,10	173	1,11
Ödevler	0,6	4,6	15,6	26,0	53,2	4,26	173	,92
Proje ödevleri	2,9	8,1	17,9	22,5	48,6	4,05	173	1,11
Ürün dosyaları	4,0	11,6	21,4	28,9	34,1	3,77	173	1,15
Sunum yapma	2,9	8,7	19,1	24,3	45,1	4,00	173	1,12
Drama	10,4	8,7	22,0	27,2	31,8	3,61	173	1,29

Turkish Studies

Tablo 6'ya göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının en önemli olduğunu düşündükleri ölçme değerlendirme etkinliği “yazılı sınavlar”dır ($\bar{X}$: 4,43). Bu ölçme-değerlendirme etkinliğini sırasıyla “ödevler” ($\bar{X}$: 4,26), “sözlü sınavlar” ($\bar{X}$: 4,10), “proje ödevleri” ($\bar{X}$: 4,05), “sunum yapma” ($\bar{X}$: 4,00) ve “ürün dosyası değerlendirme” ($\bar{X}$: 3,77) takip etmektedir. Yabancı dil ağırlıklı 5.sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının diğerlerine göre daha az önemli olduğunu düşündükleri ölçme-değerlendirme etkinliği ise “drama”dır ($\bar{X}$: 3,61). Bu tabloya bakılarak öğrencilerin ölçme-değerlendirme etkinliklerinin çoğunun önemli olduğunu düşündükleri söylenebilir.

2- Öğretmenler Açısından Öğrencilerin İngilizce Öğrenme İhtiyaçları

Yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenme ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik 5. sınıfların dersine giren üç İngilizce öğretmeniyle yapılan görüşme sonuçları analiz edilmiş ve sekiz tema belirlenmiştir: mevcut uygulama, karşılaşılan problemler, program taslağı hazırlama, programın hedefleri, programın içeriğı, programın öğretme-öğrenme süreci, programın ölçme-değerlendirme süreci, programın öğretimi için gerekli öğretmen yeterlilikleri.

Mevcut uygulama

Yabancı dil ağırlıklı 5.sınıflarda derse giren 3 öğretmen de derslerini bu sınıflar için seçtikleri ders kitaplarındaki hazır program üzerinden sürdürdüklerini belirtmişlerdir.

“Birkaç yabancı kaynak inceledik ve beğendiğimiz bir tanesini isteğe bağlı olarak öğrencilerimize aldırдық. Dersleri o kitaptaki plan üzerinden işliyorum” (Ö1)

“Kitabımızda hazır program var onu kullanıyoruz” (Ö2)

“Derslerimi, kitabımızda bir program var, ona göre sürdürüyorum” (Ö3)

Karşılaşılan problemler

Verilen cevaplarda 2 öğretmenin (Ö2,Ö3) daha çok “sınıfların kalabalıklığı”ndan kaynaklanan sorunlar yaşadığı, bir öğretmenin (Ö1) ise yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıflar için 2016-2017 eğitim-öğretim yılı itibariyle “hazırlanmış bir planın ve kitabın olmaması”ndan kaynaklanan sorunlar yaşadığını söylediği görülmüştür.

“Elimizde yabancı dil ağırlıklı sınıflar için özel hazırlanmış bir yıllık planın olmaması çok büyük eksiklik. Yıllık planların ve ders kitaplarının olmamasından dolayı bazen veli ve öğrenciyle karşı karşıya gelebiliyorum. Velilerimize yıllık planın ve ders kitabının bizlere verilmediğini anlatamıyorum. Veya anlatabilsem dahi türlü sınırlamalar nedeniyle ders için kullanılacak kitap, yardımcı kaynak vs. seçiminde zorlanıyorum.”(Ö1)

“Yapacağım etkinliklerde ve kullanacağım yöntemlerde sorun yaşadım. Her öğrencinin öğrenme stili farklı. Sınıfımız şu an 37 kişi. Her öğrenciye hitap edebilecek yöntemleri seçmek ve uygulamak beni zaman zaman yoruyor.”(Ö2)

“Sınıflarımız çok kalabalık. Bu yüzden konuları yetiştirmekte ve bazen ilgi toplamakta zorlanıyorum.”(Ö3)

Program taslağını hazırlama

Öğretmenlerin yeni hazırlanacak olan İngilizce öğretim programına ilişkin önerileri dikkate alındığında öğrenci “hazır bulunuşluğu” ve “Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi” nin en çok dikkat edilmesi gereken faktörler olarak belirtildiği görülmüştür.

“Bence CEFR yeni program hazırlanırken temele alınması gereken bir kaynak. Sadece yabancı dil ağırlıklı sınıflar değil bütün sınıflar için CEFR’ e göre bir yabancı dil öğretim programı yapılırsa dil öğretimine sağlama temeller atılabilir.” (Ö1)

“Kesinlikle öğrencilerin hazır bulunuşluğu çok önemli... Ön öğrenmeye sahip öğrenciler daha kolay anlıyor veya öğrendiklerini daha kolay hatırlıyor...” (Ö2)

“Kesinlikle öğrenci hazırbulunuşluğu göz önünde bulundurulmalıdır... Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine göre müfredat hazırlanmalıdır.” (Ö3)

İngilizce programın hedefleri

Öğrenme amaçları. Öğretmenler; öğrencilerin İngilizce öğrenme sebeplerinin “yurtdışına gidebilmek” (Ö1, Ö2), “yabancılarla konuşmak” (Ö1,Ö2), “iyi bir iş edinmek” (Ö1) ve “okul sınavlarında başarılı olmak” (Ö3) olduğunu söylemişlerdir.

“Öğrencilere sorduğumda genelde yurtdışına gitme istekleri, yabancılarla konuşma istekleri ya da iyi bir iş edinme istekleri ön plandadır.” (Ö1)

“Öğrencilerin çoğu kendilerini ifade edebilmek için İngilizce öğrenmek istediklerini belirttiler. Bir kısmı da yurtdışında eğitim almak istiyor...” (Ö2)

“Okul sınavlarında başarılı olmak benim öğrencilerimin en büyük amacı...” (Ö3)

Ancak öğretmenler; öğrencilerin İngilizce öğrenme sebeplerinin farklı bakış açıları geliştirmek (Ö1), kendini ifade edebilmek (Ö2, Ö3) ve meslek edinebilmek (Ö2) olması gerektiğini belirtmişlerdir.

“Yabancı dil öğrenmek kişinin yaşama ve dünyaya bakış çerçevesinin gelişmesi açısından çok gereklidir. Bu nedenle öğrencilerin yabancı dil öğrenmedeki amaçları farklı bakış açıları geliştirmek olmalıdır.” (Ö1)

“Bence yabancı dil bizim ülkemizde ilk önce kendini ifade edebilmek için, sonra mesleki yeterlilik için öğrenilmeli. Şu anda yabancı dil bilme, bir işe alınmak için neredeyse ilk şart çünkü.” (Ö2)

“Öncelikle kendilerini ifade edebilmek olmalı, çünkü herhangi bir dilin ilk amacı budur.” (Ö3)

Kazandırılması gereken beceriler. Hazırlanacak programda, kazandırılması gerekli ve önemli olan becerilere ilişkin öğretmenlerin farklı fikirlere sahip olduğu görülmüştür. Öğretmenlerden biri (Ö1) bütün becerilere eşit ağırlık verilmesi gerektiğini belirtirken, diğeri (Ö2) öncelikle okuma ve konuşmaya ağırlık verilmesinin doğru olduğunu söylemiş, bir diğeri (Ö3) ise konuşma ve dinlemenin öncelik taşıması gerektiğini ifade etmiştir. Ancak üç öğretmen de yabancı dil eğitiminde konuşma becerisine ilişkin sorunların yaşandığını açıkça belirtmişlerdir.

“Her birine eşit ağırlık verilmelidir. Aslında konuşma konusunda sıkıntı var. Ama konuşma becerisine ağırlık verilse de ülkemizdeki çoğu sınav yazılı sınavdır.” (Ö1)

“..Sırasıyla okuma ve konuşma becerilerinin ön plana çıkarılması gerekiyor. İlk önce zaten okuduğunu anlayamayan bir öğrenci diğer becerilerde de sorun yaşıyor. Zaten konuşma becerisi olmazsa olmaz...” (Ö2)

“Tabi ki konuşma ve dinleme çünkü herhangi bir dili kullanmanın temel amacı budur... dil öğrenmeye ana dilde olduğu gibi dinleme ve konuşma becerileriyle başlanmalıdır.” (Ö3)

Turkish Studies

Bu konuda özellikle iki öğretmen (Ö1, Ö2) öğrencilerin konuşma becerisinde, iki öğretmen (Ö2, Ö3) dinleme becerisinde, bir öğretmen (Ö3) ise öğrencilerin yazma becerisinde daha yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

“Öğrencilerimizin daha çok konuşma becerisinde sıkıntıları var. Özellikle telaffuz ve akıcı konuşma konusunda sorun yaşıyorlar.” (Ö1)

“Bizim öğrencilerimiz konuşma becerisinde yetersiz. Duyduğunu ya da söyleneni de anlamıyor. Bu yüzden dinleme becerisinde de yetersizler.” (Ö2)

“Dinleme ve yazma becerileri öğrencilerimizin en eksik oldukları beceriler.” (Ö3)

Programın içeriği

Öğretmenler; oyunlar (Ö1, Ö2, Ö3), teknoloji (Ö1, Ö3), spor (Ö3) ve müzik (Ö3) gibi öğrencilerin ilgi alanına gören konuların, İngilizce öğretim programının içeriğinde yer alması gereken konular olduğunu belirtmişlerdir.

“Oyun ve teknoloji bu yaş grubunun en çok ilgisini çeken konular bu yüzden bu iki konunun programlarda ve ders kitaplarında olması gerekli.” (Ö1)

“Bu yaş grubundaki öğrencilere oyunlara çok meraklı. Oyunlara ilişkin konular açıldığında derse katılım hemen artıyor. O nedenle oyunlar konular arasında mutlaka olmalı.” (Ö2)

“Spor, müzik, bilgisayar oyunları ve internet bu yaş grubundaki öğrencilerin en çok ilgi duydukları konular.” (Ö3)

Programın öğretme-öğrenme süreci

Uygulanacak programda, yöntem ve teknik olarak özellikle oyunla öğretimin ve drama tekniğinin kullanılmasının bu yaş grubuna çok uygun olduğunu belirtilmiştir. Bunun yanında bilgisayar destekli öğretimin (Ö2, Ö3) ve yaparak-yaşayarak öğrenmenin (Ö2) de bu yaş grubuna uygun olduğu da ifade edilmiştir.

“Drama ve oyunla öğretim yönteminin uygun olduğunu düşünüyorum. Yaşlarının küçük olması nedeniyle çabuk sıkılabiliyorlar. Bu yöntemler dersi eğlenceli hale getirebilir.” (Ö1)

“Eğitsel oyunlar, drama tekniği, bilgisayar destekli eğitim. Yaparak yaşayarak öğrenme daha kalıcı olur ve görsellerle destekleme öğrenmeyi daha kalıcı ve eğlenceli hale getirir.” (Ö2)

“Oyunla öğretim yöntemi, video kullanarak yapılan öğretimi, drama bu yaş grubuna çok uygun. Çünkü bu yöntemler geleneksel yöntemlere nazaran öğrencilerin ilgisini çok daha çabuk topluyor.” (Ö3)

Materyal olarak ise, İngilizce derslerinde akıllı tahtaların kullanımının bu yaş grubuna çok uygun olduğunu belirtmişlerdir. Akıllı tahtaların yanında videoların (Ö1) ve bilgisayarların (Ö1) kullanılmasının da uygun olduğu ifade edilmiştir.

“Akıllı tahta, video ve bilgisayarlar beşinci sınıf İngilizce dersleri için çok uygun. Çünkü çağımız gereği çocuklar teknolojiyle iç içeler, Yaşları gereği görsel uyaranlara daha ilgililer.” (Ö1)

“Akıllı tahta en uygun materyaldir. Zaten içerik açısından zengin olan kaynak kitapları akıllı tahtada rahatça kullanabiliyoruz.” (Ö2)

“Akıllı tahtalar. Çünkü görsel ve işitsel materyallere erişim daha kolay oluyor.” (Ö3)

Programın ölçme ve değerlendirme süreci

Bütün öğretmenler, hazırlanacak programda süreç değerlendirmenin olması gerektiği önerisinde bulunmuşlardır. Ayrıca öğretmenlerden biri (Ö3) ürün değerlendirmesinin de yapılması gerektiğini belirtmiştir.

“Bence süreç değerlendirme yapılmalı.” (Ö1)

“Süreç değerlendirme yapılmalı. Bu şekilde eksiklikler belirlenerek öğrenciye geri bildirim ve düzeltme yapılabilir.” (Ö2)

“Bence yazılı sınavlarla bir değerlendirme yapılmamalı. Bunun yerine öğrencilerin dönem boyunca gösterdikleri gelişim değerlendirilmeli. Ayrıca dönem boyunca ortaya çıkardıkları ürünler de değerlendirilmeli.” (Ö3)

Programın öğretimi için gereken öğretmen yeterlikleri

Yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıfların İngilizce derslerine giren öğretmenlerin dil öğretimini etkili bir şekilde yapabilmesi için sahip olması gereken öğretmen yeterliklerine ilişkin öğretmenlerin farklı görüşlere sahip olduğu görülmüştür. Öğretmenlere göre, öğretim yöntem ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanabilme (Ö1), teknolojiyi kullanabilme (Ö1), görsel materyal kullanabilme (Ö1), drama yeteneğine sahip olma (Ö1), sabırlı ve özverili olma (Ö2), iletişim becerilerine sahip olma (Ö2, Ö3) ve İngilizce konuşma becerisine sahip olma (Ö3) İngilizce öğretiminin etkili bir şekilde yapılabilmesi için öğretmenlerin sahip olması gereken mesleki yeterliklerdir.

“Öğretim metod ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanabilme, teknolojiden anlama, görsel materyaller kullanabilme ve drama yeteneğinin olması gerekiyor.” (Ö1)

“Sabır ve özveri çok önemli. İletişim becerisi yüksek olmalı öğretmenin.” (Ö2)

“Konuşma becerileri iyi olmalı ve derste çoğunlukla İngilizce konuşabilmeli.” (Ö3)

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf İngilizce dersi öğretim programına yönelik ihtiyaç analizi gerçekleştirilmiştir. İhtiyaçların belirlenmesinde öğrenci ve öğretmenlerin görüşleri dikkate alınmıştır. İngilizce öğretim programı 2017 yılında hazırlanan yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda, İngilizce öğretmenleri 2016-2017 eğitim-öğretim yılında derslerini seçtikleri ders kitaplarındaki hazır program üzerinden sürdürdüklerini belirtmişlerdir. Bu durum beraberinde bu sınıflardaki yabancı dil öğretiminin çok başlı olmasını getirmiştir. Çünkü her öğretmen kullandığı kitaptaki kazanımlara ve içeriğe göre derslerine devam etmiştir.

İngilizce öğretmenlerine göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda derse ilişkin en büyük problemler sınıfların kalabalıklığı, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı itibarıyla hazırlanmış bir planın ve kitabın olmamasıdır. Sınıf mevcutlarının yüksek olması yabancı dil öğretimini zorlaştıran en önemli etkenlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Teevno, 2011; Tilfarlıoğlu & Öztürk, 2008). Benzer şekilde 2016-2017 yılında hazırlanmış bir öğretim programının olmaması da dil öğretimine rehberlik eden bir kılavuzun olmaması demektir. Ancak yabancı dil öğretiminin başarıya ulaşabilmesi için öğrenci ihtiyaçlarına cevap veren bir öğretim programının hazırlanması, uygun ders kitaplarının ve materyallerinin seçilmesi gereklidir (Güneş, 2009).

İngilizce öğretmenlerine göre yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflar için İngilizce öğretim programı hazırlarken öğrenci hazırbulunuşluğu ve Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi en çok dikkat edilmesi gereken faktörlerdir. Başar (2001) da araştırmasında yeni öğrenmeler için öğrencilerin hazırbulunuşluğunu sağlayan ön koşul bilgi, tutum ve becerilerin edinilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Ayrıca Güler (2005)'e göre de yabancı dil öğretiminde uluslararası ölçütler olmalıdır; böylelikle yabancı dil öğretiminde standart geliştirilebilir hem de sürece şeffaflık özelliği kazandırılabilir.

Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin İngilizce öğrenme sebepleri okul sınavlarında başarılı olmak, konuşma becerilerini geliştirmek, okuma becerilerini geliştirmektir. Araştırmadan elde edilen bu bulgular literatürdeki bazı araştırma bulgularıyla örtüşmektedir. Acat (2009) da yaptığı araştırmada öğrencilerin yalnızca dersten geçme amacıyla İngilizce öğrendiklerini belirtmiştir. Demirel (2004) , Kaçar ve Zengin (2009) ise öğrencilerin farklı kültürlerden bireylerle iletişim kurmak için İngilizce öğrenmek istediklerini belirtmişlerdir.

İngilizce öğretmenlerine göre ise, öğrencilerin İngilizce öğrenme sebepleri yurtdışına gidebilmek, yabancılarla konuşmak, iyi bir iş edinmek ve okul sınavlarında başarılı olmaktır. Görüşme yöntemiyle öğretmenlerden elde edilen bu sonuçlar öğrencilerden elde edilen sonuçlarla büyük ölçüde örtüşmektedir. Çünkü öğrencilerin de kendi İngilizce öğrenme sebeplerinin arasında okul sınavlarında başarılı olmak ve konuşma becerilerini geliştirmek yer almıştır. Ancak öğretmenler öğrencilerden farklı olarak yurtdışına gidebilmenin ve iyi bir iş edinmenin de öğrencilerin İngilizce sebepleri arasında yer aldığını belirtmişlerdir. Harmer (1992) da yaptığı çalışmada yurtdışında bulunabilmek için İngilizce öğrenen öğrencilerin olduğunu belirtmiştir. Araştırmadaki sonuca benzer şekilde Özçalışan (2012) da iyi bir iş sahibi olabilmek için İngilizce öğrenen öğrenci sayısının yüksek olduğunu belirtmiştir. Öte yandan İngilizce öğretmenlerine göre yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıflarda öğrencilerin İngilizce öğrenme sebepleri farklı bakış açıları geliştirmek, kendini ifade edebilmek ve meslek edinebilmek olmalıdır.

Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin İngilizce öğrenmede en önemli gördükleri beceri konuşma becerisidir. Çavuşoğlu Deveci, Arslan Buyruk, Erdoğan ve Yücel Toy (2016) da üniversite öğrencileriyle yaptıkları çalışmada öğrenciler tarafından en önemli görülen dil becerisinin konuşma olduğunu belirtmişlerdir. Konuşma becerisini sırasıyla yazma, dil bilgisi, telaffuz, kelime bilgisi ve okuma becerileri takip etmektedir. Öğrencilere göre dinleme becerisi daha az önemlidir. Ayrıca beceriler arasından öğrencilerin kendilerini en yeterli gördükleri beceri dinleme becerisidir. Dinleme becerisini yazma, okuma, kelime bilgisi, konuşma ve telaffuz becerileri takip etmektedir. Öğrencilerin kendilerini en yetersiz gördükleri beceri ise dil bilgisi becerisidir. Araştırma sonuçlarında becerilere ilişkin ortaya çıkan bir diğer sonuç ise öğrencilerin kendilerini bütün becerilerde yetersiz görmeleridir.

İngilizce öğretmenlerinin dil becerileri konusundaki görüşlerinde farklılıklar olmasına rağmen en öne çıkan iki düşünce yabancı dil eğitiminde tüm becerilere eşit ağırlık verilmesinin gerekliliği ve konuşma becerisinin önemidir. Ayrıca öğretmenlere göre öğrencilerin en yetersiz olduğu beceriler konuşma ve dinleme becerileridir. Bu sonuçlar literatürdeki bazı araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Mede ve Akyel (2014) çalışmalarında katılımcı öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının yabancı dil eğitiminde tüm becerilerin eşit öneme sahip olduğunu belirttiklerini söylemiştir. Gürler (2015), Uğurlu, Mehdiyev ve Usta (2016) da Türkiye'deki öğrencilerin konuşma becerisinde yetersiz olduklarını belirtmiştir. Öğretmenlerden elde edilen bu bulgu öğrencilerden elde edilen bulgularla kısmen örtüşmektedir. Öğrencilerin de dört temel dil becerisi arasında kendilerini en yetersiz gördükleri konuşma becerisidir.

İçerik açısından, İngilizce öğretmenlerine göre bu yaş grubundaki öğrenciler konu olarak oyunlara, teknolojiye spora ve müziğe ilgi duyarlar. Bu nedenle yeni oluşturulacak öğretim programında bu konuların bulunması öğretmenlere göre öğrencilerin dikkatini çekecektir. Batdı ve Özbek (2010) de yaptıkları çalışmada öğrencilerin ilgi ve beklentilerini karşılayan konuların içeriğe dahil edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Araştırmaya konu olan grubun da yaş itibarıyla çocuk olması nedeniyle oyunlara, teknolojiye spora ve müziğe ilgi duymaları olağandır.

Turkish Studies

Programın öğretme-öğrenme sürecinin belirlenmesi açısından, Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının en önemli olduğunu düşündükleri yöntem ve teknikler dilbilgisi/kelime oyunları, diyalog tekniği ve soru-cevap yöntemidir. Araştırmadan oyunların kullanılmasının önemine ilişkin elde edilen bu sonuç diğer araştırmalardan elde edilen sonuçlarla da örtüşmektedir. Ersöz (2000), El-Shamy (2001), Foreman (2003), Martinson ve Chu (2008) yaptıkları çalışmalarda yabancı dil öğretiminde oyunların kullanılmasının yararlı olduğunu ifade etmişlerdir. Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının diğerlerine göre daha az önemli olduğunu düşündükleri teknik ise drama tekniğidir. Araştırmadan elde edilen bu sonucun aksine Yun (2007) Japonya’da öğrenci ve öğretmenlerle yaptığı çalışmada her iki grubun da dramının yabancı dil derslerinde kullanılmasının önemini belirttiğini söylemiştir. Paker (2006) de dramının, dil, duygu, düşünce ve davranışı eşgüdümlü çalıştırdığını belirterek, yabancı dil öğretiminde büyük role sahip olduğunu belirtmiştir.

İngilizce öğretmenlerine göre ise yöntem ve teknik olarak oyunla öğretim, drama, bilgisayar destekli öğretim ve yaparak-yaşayarak öğrenme uygundur. Öğretmenlerden elde edilen sonuçlar, öğrencilerden elde edilen sonuçlarla kısmen örtüşmektedir. Öğrenciler de oyunların sınıf içinde kullanılmasının öğretime olumlu etki edeceğini belirtmiştir. Pennycook (1989), Bartolome (1994), Murphy (2001) ve Bax (2003) gibi bazı araştırmacılar İngilizce öğretiminde yöntem seçimi yapılırken öğretimin yapıldığı grubun sahip olduğu şartların değerlendirilmesi ve farklı yöntemlerden faydalanılması gerektiğini belirtmiştir. Ersöz (2000), El-Shamy (2001), Foreman (2003), Martinson ve Chu (2008) yaptıkları çalışmalarda yabancı dil öğretiminde oyunların kullanılmasının; Paker (2006) ve Yun (2007) da yaptıkları çalışmalarda yabancı dil öğretiminde dramının kullanılmasının yararlı olduğunu ifade etmişlerdir.

Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının en önemli olduğunu düşündükleri materyaller akıllı tahta, ders kitapları ve projeksiyon cihazıdır. Kaya ve Aydın (2011) da yaptıkları çalışmalarda akıllı tahtaların kullanımının genel anlamda öğretimin etkililiğini arttırdığını belirtmişlerdir. Ayrıca Oruç ve Kaya (2013) da yaptıkları çalışmada ders kitaplarının program hedeflerine ulaşılabilmesi için önemli araçlar olduğunu ve ders kitaplarının seçiminde dikkatli davranılması gerektiğini belirtmişlerdir. Öte yandan öğrencilerin İngilizce öğretiminde kullanılmasının diğerlerine göre daha az önemli olduğunu düşündükleri materyal ise televizyondur. Bunun başlıca sebebi bir buluş olarak televizyonun diğer teknolojik araçlara kıyasla işlevselliğinin daha az olması olabilir

İngilizce öğretmenlerine göre akıllı tahtalar, videolar ve bilgisayarlar yabancı dil ağırlıklı 5. sınıflarda kullanılacak bazı materyallerdir. Materyal ve araçlar konusunda da öğretmenlerden elde edilen sonuçlar, öğrencilerden elde edilen sonuçlarla kısmen örtüşmektedir. Öğrenciler de öğretmenler gibi akıllı tahtanın İngilizce derslerindeki önemini belirtmişlerdir. Fallah (2016) ve Elaziz (2008)’in yaptıkları çalışmalarda da öğrenci ve öğretmenler yabancı dil derslerinde akıllı tahtaların kullanımı yararlı bulduklarını ifade etmişlerdir. Özellikle akıllı tahtaların internet bağlantıları nedeniyle etkileşimli bir şekilde ve çok amaçlı kullanılabilmesi aslında diğer materyal ve araçlara olan ihtiyacı da ortadan kaldırmaktadır.

Öğrencilere göre İngilizce öğretiminde kullanılması en önemli olan ölçme değerlendirme yöntemi yazılı sınavlardır. Bu ölçme-değerlendirme etkinliğini sırasıyla ödevler, sözlü sınavlar, proje ödevleri, sunum yapma ve ürün dosyası değerlendirme takip etmektedir. Yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğretiminde kullanılmasının diğerlerine göre daha az önemli olduğunu düşündükleri ölçme-değerlendirme etkinliği ise dramadır.

İngilizce öğretmenleri ise ölçme-değerlendirmenin daha çok süreç değerlendirme şeklinde yapılmasını uygun bulmaktadır, ancak onlara göre öğrencilerin ürünlerinin değerlendirilmesi de

gereklidir. Diğer bir deyişle öğretmenlere göre süreç ve ürün değerlendirme beraber yapılmalıdır. Klimenko ve Sleptsova (2015) da günümüzde daha çok öğretmenin geleneksel değerlendirme yöntemlerinin yanında süreç değerlendirmeyi de yabancı dil derslerinde kullandığını belirterek; süreç değerlendirmenin yabancı dil öğretiminde anahtar role sahip olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin süreç değerlendirme konusundaki görüşleri, öğrencilerin ölçme-değerlendirme konusundaki görüşlerinden farklıdır. Çünkü öğrenciler İngilizce dersi için yapılacak ölçme-değerlendirmede yazılı sınavların en büyük öneme sahip olduğunu söylemişlerdir.

Son olarak, İngilizce öğretmenlerine göre yabancı dil ağırlıklı 5. Sınıfların İngilizce derslerine giren öğretmenlerin sahip olması gereken öğretmen yeterlilikleri; öğretim yöntem ve tekniklerini etkili bir şekilde kullanabilme, teknolojiyi kullanabilme, görsel materyal kullanabilme, drama yeteneğine sahip olma, sabırlı ve özverili olma, iletişim becerilerine sahip olma ve İngilizce konuşma becerisine sahip olmadır. Kennedy (1988) ve Carless (1998) yaptıkları çalışmalarda bu yeterlilikler konusunda özellikle öğretmenlerin yenilikleri takip edebilme özellikleri üzerinde durmuştur. Bu da aslında araştırmadaki teknolojiyi kullanabilme becerisi ile doğrudan ilişkilidir. Teevno (2011) da yaptığı çalışmada bu araştırmadaki sonuçlara benzer sonuçlara ulaşmış, öğretmenlerin yeterliliklerinin eksik oluşunu, yöntem ve teknik bilgisi konusundaki eksikliklerini ve sınıf yönetimindeki eksikliklerini İngilizce öğretiminde karşılaşılan problemlerin başlıca sebepleri olduğunu belirtmiştir. Öte yandan çalıştıkları grubun yaşının küçük olmasından dolayı öğretmenlerin sabırlı ve özverili olması ve iletişim becerilerine sahip olması oldukça önemlidir.

Bu araştırma sonuçlarından anlaşılmaktadır ki öğrenciler, özellikle derslerinde ve sınavlarında başarılı olmak için İngilizce öğrenmektedirler. Yalnızca ders geçmek için öğrenilen yabancı dilde, iletişimsel yetkinlik kazanmak zor olacağı için öncelikle öğrencilerin bu İngilizce öğrenme amacını değişmesi gerekmektedir. Bunun yapılabilmesi için de öğrencilerin yetersizliğin farkına varılması gerekmektedir. Araştırmada öğrencilerin dil becerileri konusunda, özellikle de konuşma becerisinde yetersiz olduğu, belirtilmiştir. Bu yetersizliğin giderilebilmesi için de öğrencilerin hazırbulunuşluğu ve Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi dikkate alınarak hedeflerin belirlenmesi yerinde olacaktır. Öte yandan derslerde ilgi çekebilecek konular olan oyunların, teknolojinin ve sporun dahil edilmesi öğrencilerin derse katılımını teşvik edecektir. Ayrıca derslere teknolojinin entegre edilmesi de öğrencilerin derse olan ilgilerinin sürmesini ve artmasını sağlayacaktır. Öğrencilerin başarılarının ölçme ve değerlendirmesi için ise ürün değerlendirmesinin yanında süreç değerlendirmesinin yapılması öğrencinin yalnızca sınav başarısına göre değerlendirilmesinin önüne geçerek öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrenciye kendi başarısını izleyebilmesi için dönüt verilmesini sağlayacaktır. Hazırlanan programın uygulanması öncesinde, gereken öğretmen yeterliliklerinin paylaşılması için hizmetiçi eğitimlerin verilmesi de önemlidir.

Bu çalışma örnekleme altında İstanbul'un Pendik ilçesindeki 173 yabancı dil ağırlıklı 5. sınıf öğrencisi, 3 İngilizce öğretmeni ve araştırmada kullanılan veri toplama teknikleri ile sınırlıdır. Örneklem grubuna alınan öğrencilerin ve öğretmenlerin sayısı arttırılarak kapsam genişletilebilir. Ayrıca tarama ve görüşme tekniklerinin yanında gözlem gibi farklı veri toplama teknikleri kullanılarak veri çeşitliliği sağlanabilir. Ayrıca yapılan bu çalışmadan elde edilen sonuçlar, 2017 yılında hazırlanan ve 2017-2018 eğitim-öğretim yılında pilot okullarda uygulanmaya başlanan "Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı"nın değerlendirilmesi ve geliştirilmesi aşamalarında kullanılabilir.

KAYNAKÇA

Acat, B. (2009). Öğrenci merkezli yabancı dil eğitimi. *Eğitime Bakış Dergisi*, 14,15- 19.

- Başar, E. (2001). *Genel öğretim yöntemleri*. Samsun: Kardeşler Ofset ve Matbaa.
- Bartolome, L. (1994). Beyond The methods fetish: Toward a humanizing pedagogy. *Harvard Educational Review*, 64(2), 173-194.
- Batdı, V. & Özbek, R. (2010). İlköğretim yabancı dil öğretiminde konuşma becerilerinin geliştirilmesinde İngilizce ders kitaplarının etkililiği. *Education Sciences*, 5(3), 892-902.
- Bax, S. (2003). Point and counterpoint: The end of CLT: A context approach to language teaching. *English Language Teaching Journal*, 57/3, 278-287.
- Brindley, G. (1989). The role of needs analysis in adult ESL program design. In P. K. Johnson (Ed.), *The second language curriculum* (pp.63-78). Cambridge: Cambridge University Press.
- Carless, D. R. (1998). A case study of curriculum innovation in Hong Kong. *System*, 26, 353–368.
- Creswell, J. W. & Clark, V. L. P. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. CA: Sage.
- Crystal, D. (1997). *English as a global language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Çavuşoğlu Deveci, C., Arslan Buyruk, A., Erdoğan, P. & Yücel Toy, B. (2016). İngilizce konuşma becerisinin öğretimine ilişkin ihtiyaçların değerlendirilmesi/Needs assessment regarding teaching of english speaking skill. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308- 2140, Volume 11/14 Summer, www.turkishstudies.net, DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9919, p. 915-934.
- Demirel, Ö. (2013). *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2004). *Yabancı dil öğretimi (2)*, Ankara: PegemA Yay.
- Elaziz, M. F. (2008). *Attitudes of students and teachers towards the use of interactive whiteboards in Efl classrooms* (Unpublished master's thesis). Bilkent University, Ankara.
- El-Shamy, S. (2001). *Training games: Everything you need to know about using games to reinforce learning*. Virginia: Stylus.
- Erdoğan, V. (2005). *An evaluation of the English curriculum implemented at the 4th and 5th grade primary state schools: The views of the teachers and the students* (Unpublished master's thesis). Mersin University, Mersin.
- Ersöz, A. (2000). Six games for EFL/ESL classroom. *The Internet TESL Journal*, 6(6), http://iteslj.org/Lessons/Ersoz-Games.html adresinden 20.01.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Fallah, M. (2016). The role of technology in EFL classroom: The case of smart board. *International Journal of Modern Language Teaching and Learning*, 1(3), 90-98
- Foreman, J. (2003). Next generation educational technology versus the lecture. *Educause Review*, July/August, 2003: 12-22.
- Güler, G. (2005). Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri Çerçeve Programı ve Türkiye’de yabancı dil öğretim süreçleri. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1).
- Gürler, İ. (2015). Correlation between self-confidence and speaking skill of English language teaching and English language and literature preparatory students. *Current Research in Social Sciences*, 1(2), 14-19.

- Harmer, J. (1992). *The practice of English language teaching*. Singapore: Longman Handbooks of Language Teachers.
- Hutchinson, T., & Waters, A. (1987). *English for specific purposes: A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kaçar, I. G., & Zengin, B. (2009). İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil öğrenme ile ilgili inançları, öğrenme yöntemleri, dil öğrenme amaçları ve öncelikleri arasındaki ilişki: öğrenci boyutu. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5 (1). <http://www.jlls.org/index.php/jlls/issue/view/9> adresinden 10.03.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Kaya, H., & Aydın, F. (2011). Sosyal bilgiler dersindeki coğrafya konularının öğretiminde akıllı tahta uygulamalarına ilişkin öğrenci görüşleri. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 3(1), 179-189.
- Kennedy, C. (1988). Evaluation of the management of change in ELT projects. *Applied Linguistics*, 9(4), 329-342.
- Kırkgöz, Y. (2009). The challenge of developing and maintaining curriculum innovation at higher education. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 73-78.
- Klimenko, M. V., & Sleptsova, L. A. (2015). Formative assessment as a component of the future English teacher training. *International Education Studies*, 8(8), 157-165.
- Martinson, B., & Chu, S. (2008). Impact of learning style on achievement when using course content delivered via a game-based learning object. In R. E. Ferdig (Ed.), *Handbook of research on effective electronic gaming in education* (478-488). Pennsylvania: IGI Global.
- Murphy, J. M. (2001). Reflective teaching in ELT. In M. Celce-Murcia (Ed.), *Teaching English as a second or foreign language* (499-514). Boston: Heinle & Heinle.
- Örmeci, N. D. (2009). *An evaluation of English language curricula implemented at the 4th, 5th and 6th grades in respect of teachers' opinions* (Unpublished master's thesis). Trakya University, Edirne.
- Özar, M. (2012). Turkish curriculum: Claimed to be based on constructivism. *International Journal of Business and Social Science*, 3(18), 122-130.
- Özçalışan, H. (2012). *Yükseköğretim öğrencilerinin İngilizceyi öğrenme motivasyonları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Özüdoğru, F., & Adıgüzel, O. C. (2015). İlkokul 2. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirilmesi / Evaluation of primary school 2nd grade English language teaching curriculum. *Turkish Studies -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Şefik Yaşar Armağan), Volume 10/11 Summer 2015, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8692>, p. 1251-1276.
- Pennycook, A. (1995). English in the world / The world in English. In J. W. Tollefson (Ed.), *Power and inequality in language education* (34-58). Cambridge: Cambridge University Press.
- Phan, H. L. (2005). Munby's needs analysis model and ESP. http://www.asian-efl-journal.com/pta_october_07_plh.php adresinden 20 Kasım 2016 tarihinde erişilmiştir.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in language teaching*. New York: CUP.
- Richards, J. (1990). *The language teaching matrix*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Richards, J., & Rodgers, T. (1986). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Soruç, A. (2012). The role of needs analysis in language program renewal process. *Mevlana International Journal of Education (MIJE)*, 2(1), 36-47.
- Taymaz, H. (1981). *Hizmet içi eğitim*. Ankara: Sevinç Matbaası.
- Teevno, R. A. (2011). Challenges in teaching and learning of English at secondary level class X. *International Journal of Human Resource Studies*, 1(2), 27-35.
- Tilfarlıoğlu, F. Y., & Öztürk, A. R. (2007). An analysis of ELT teachers' perceptions of some problems concerning the implementation of English language teaching curricula in elementary schools. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 3(1), 202-217.
- TTKB. (2017a). İlköğretim Kurumları (İlkokul-Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi. <http://ttkb.meb.gov.tr/www/haftalik-ders-cizelgeleri/kategori/7> adresinden 01.09.2017 tarihinde erişilmiştir.
- TTKB. (2017b). Yabancı Dil Ağırlıklı 5. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı. https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/15180742_EK-2_YabancY_Dil_AYrlyYklY_5._SYnYf_Yngilizce_Dersi_YYretim_ProgramY.pdf adresinden 01.09.2017 tarihinde erişilmiştir.
- TTKB. (2014). İmam Hatip Ortaokulu Haftalık Ders Çizelgesi. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_10/10091351_imam_hatip_ortaokulu_hdc.pdf adresinden 16.10.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Tunç, F. (2010). *Evaluation of an English language teaching program at a public university using CIPP mode* (Unpublished master's thesis). Ankara University, Ankara.
- Uğurlu, C.T., Mehdiyev, E., & Usta, H.G. (2016). İngilizce dil öğreniminde karşılaşılan güçlükler / Difficulties in English language learning. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Hayati Akyol Armağanı), Volume 11/3 Winter 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9189>, p. 2261-2272.
- Uysal, Ö. & Gürcan, A. (2004). Assure modeli ile öğretim tasarımı ve örnek bir uygulama. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Varış, F. (1998). Temel kavramlar ve program geliştirmeye sistematik yaklaşım. İçinde A.Hakan (Ed.), *Eğitim bilimlerinde yenilikler* (3-19). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.
- Yun, H. C. (2007). *Students' and teachers' perceptions of using drama in the language classroom: Implications for teaching* (Unpublished master's thesis). The University of Hong Kong, Hong Kong.